

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 184/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná advokátka a konateľka [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava V č. k. 6 C 188/2016-185 z 12. júla 2017 a č. k. 6 C 188/2016-195 z 25. júla 2017 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 155/2019 z 29. júla 2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokátka a konateľka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 188/2016-185 z 12. júla 2017 (ďalej len „uznesenie z 12. júla 2017“) a č. k. 6 C 188/2016-195 z 25. júla 2017 (ďalej len „uznesenie z 25. júla 2017“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 155/2019 z 29. júla 2019 (ďalej len „uznesenie z 29. júla 2019“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že s'ťažovateľka podala v auguste 2016 proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) žalobu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (vec vedená okresným súdom pod sp. zn. 6 C 188/2016). Dňa 26. septembra 2016 s'ťažovateľka okresný súd požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd uznesením č. k. 6 C 188/2016-129 zo 17. januára 2017 oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a zároveň s'ťažovateľku uznesením č. k. 6 C 188/2016-130 z 20. januára 2017 vyzval na vyjadrenie k stanovisku žalovanej.

3. Vzhľadom na skutočnosť, že s'ťažovateľka súdny poplatok nezaplatila, okresný súd konanie v jej veci uznesením z 12. júla 2017 zastavil. Proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 podala s'ťažovateľka odvolanie a zároveň aj s'ťažnosť, v ktorých argumentovala, že zastavenie konania v jej veci odporuje zákonu vzhľadom

na skutočnosť, že podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) „došlo k začatiu konania vo veci samej.“.

4. Sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 okresný súd uznesením z 25. júla 2017 zamietol.

5. Na odvolanie sťažovateľky bolo uznesenie okresného súdu z 12. júla 2017 uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 potvrdené v súlade s § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ako vecne správne.

6. Okresný súd uznesením č. k. 6 C 188/2016-286 z 23. novembra 2017 žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Citované uznesenie okresného súdu bolo potvrdené ako vecne správne uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 119/2018 z 24. júla 2018.

7. O dovolaní sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Cdo 190/2018 z 23. mája 2019 tak, že uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 a sp. zn. 5 Co 119/2018 z 24. júla 2018 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. V podstatnom najvyšší súd v uznesení sp. zn. 3 Cdo 190/2018 z 23. mája 2019 zdôraznil nesprávnosť procesného postupu krajského súdu, ktorý vychádzal z prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

9. Po vrátení veci krajskému súdu bolo následne odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 uznesením krajského súdu z 29. júla 2019 odmietnuté. Citovaným uznesením krajského súdu bolo zároveň zmenené uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 188/2016-286 z 23. novembra 2017 tak, že žalovanej sa nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Podľa názoru sťažovateľky *„uznesenie o zastavení konania vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko aj keby platilo, že navrhovateľka nemá byť oslobodená od poplatku (z jej pohľadu bolo také rozhodnutie extrémne nespravodlivé), súd vo veci začal konať hoci podľa“* § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch nebol oprávnený konanie zastaviť, pretože už začal konať vo veci samej.

11. Aj napriek tomu, že sťažovateľka túto skutočnosť namietala v sťažnosti, ako aj v odvolaní, okresný súd v uznesení z 25. júla 2017 a ani krajský súd v uznesení sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 na túto námietku nereagovali.

12. Podľa sťažovateľky krajský súd jej v uznesení sp. zn. 5 Co 119/2018 z 24. júla 2018 nedal za pravdu *„odkazom na rozsudok NDoB 805_97, ktorý konštatuje, že až otvorenie pojednávania je prvým úkonom súdu vo veci samej, iné dôvody ani odkaz na aktuálnu právnu úpravu neuviedol. Sťažovateľka namieta, že súd opomenul prihliadnuť na to, že predmetný judikát bol prijatý pred 20 rokmi, t. j. aj pred prijatím CSP.“*.

13. Okrem toho namieta procesne nesprávny postup krajského súdu, ktorý *„rozhodoval o odvolaní hoci nemal (uznesenie Krajský súd 6Co/155/2019-351 zo dňa 29.7.2019), čím nastalo ďalšie konanie a procesné úkony oboch strán, a rozhodnutie o zastavení ani nenadobudlo právoplatnosť, nebolo možné podať ústavnú sťažnosť pred tým, ako bolo právoplatne ukončené konanie vo veci zastavenia konania, k čomu došlo až vydaným uznesením Krajského súdu č. 6Co/155/2019-351 zo dňa 29.7.2019 (o odmietnutí odvolania), doručené sťažovateľke 23.8.2019.“*.

14. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu z 12. júla 2017 a 25. júla 2017 a uznesením krajského súdu z 29. júla 2019, zruší uznesenie okresného súdu z 25. júla 2017 a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná sťažovateľke náhradu trov konania v sume 192,14 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

18. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov

zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

20. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

21. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

24. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

25. Ústavný súd zároveň ešte pred posúdením opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľky s poukazom na svoje ústavné postavenie považuje za potrebné v kontexte namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom zdôrazniť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a záver

26. Predmetom rozhodovania vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky sú námietky o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu z 12. júla 2017 a 25. júla 2017 a uznesením krajského súdu z 29. júla 2019.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 29. júla 2019

27. Sťažovateľka predostiera ústavnému súdu všeobecnú námietku, ktorou brojí proti nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keďže okresný súd nemal s poukazom na § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch (podľa citovaného ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch súd konanie nezastaví pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak vo veci samej už začal konať) konanie vo veci jej žaloby zastaviť s prihliadnutím na skutočnosť, že vo veci samej už začal konať.

28. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 190/2018 z 23. mája 2019 zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 pre prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu postupu krajského súdu v rozpore s procesnými zákonnými ustanoveniami.

29. Najvyšší súd v citovanom uznesení zdôraznil, že s účinnosťou od 1. júla 2017 je konanie o súdnych poplatkoch vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Zároveň zdôraznil, že proti uzneseniu z 12. júla 2017, ktorým vyšší súdny úradník rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, nie je od 1. júla 2017 prípustné odvolanie, keďže v zmysle § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa uznesenie

súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku už nepovažuje za uznesenie o zastavení konania podľa § 357 písm. a) CSP.

30. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd v uznesení sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 vychádzal z nesprávnej premisy, podľa ktorej proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 bolo prípustné odvolanie, ako aj z nesprávneho názoru o pochybení súdu prvej inštancie, keď v poučení uviedol, že proti uzneseniu z 12. júla 2017 nie je prípustné odvolanie.

31. Po zrušení uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 a vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie tento rozhodol, súc viazaný právnymi názormi vyslovenými najvyšším súdom v uznesení sp. zn. 3 Cdo 190/2018 z 23. mája 2019, tak, že odvolanie sťažovateľky smerujúce proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 o zastavení konania, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, odmietol podľa § 386 písm. c) CSP.

32. Námietky (ne)ústavnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci či jeho postupu sú v konaní o ústavnej sťažnosti nepriamo determinované ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím, resp. napadnutým postupom orgánu verejnej moci. Základným predpokladom na uplatnenie právomoci ústavného súdu preskúmať opodstatnenosť námietok sťažovateľa je preto v prípade napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej moci relevantnosť týchto námietok vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu, resp. jeho dôvodom.

33. Sťažovateľka predostiera v ústavnej sťažnosti zásadnú námietku, ktorou v podstate brojí proti nesprávnemu právnemu posúdeniu veci zastavenia konania o ňou podanej žalobe. Vecne sa jej argumentácia zameriava na posúdenie správnosti uplatnenia a aplikácie § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, a to aj napriek tomu, že ústavnou sťažnosťou napáda uznesenie krajského súdu z 29. júla 2019, ktorým bolo jej odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo veci zastavenia konania o jej žalobe odmietnuté (bod 31 tohto uznesenia). Vzhľadom na to, že krajský súd odvolanie odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné,

vo svojom uznesení z 29. júla 2019 ani nemohol vecne či meritórne preskúmať a posudzovať otázku zastavenia konania (pozri predovšetkým body 29 až 31 tohto uznesenia).

34. Vzhľadom na dosiaľ uvedené preto ústavný súd konštatuje, že medzi argumentáciou sťažovateľky a napadnutým uznesením krajského súdu z 29. júla 2019 nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala vyslovenie porušenia označených práv podľa ústavy a dohovoru. Relevantnosť argumentácie spochybňujúcej ústavnú udržateľnosť rozhodnutia krajského súdu je determinovaná dôvodmi, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. V konkrétnych okolnostiach veci je relevantnosť daná dôvodmi, pre ktoré krajský súd odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 odmietol z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Sťažovateľka však v ústavnej sťažnosti relevantnú argumentáciu, ktorou by odmietnutie odvolania spochybňovala, nepredostiera.

35. S prihliadnutím na dosiaľ uvedené preto ústavný súd časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka napáda uznesenie krajského súdu z 29. júla 2019, odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 12. júla 2017

36. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 vydanému vyšším súdnym úradníkom, ktorým bolo konanie vo veci žaloby sťažovateľky zastavené, bola podaná sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením z 25. júla 2017 tak, že ju zamietol.

37. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti

všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

38. Podľa § 239 ods. 1 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

V súlade s § 240 CSP sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.

Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

39. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom možno podať sťažnosť, ktorú treba považovať za riadny prostriedok procesnej obrany a zároveň za účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru (porovnaj ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, s. 869 a nasl.).

40. Sťažovateľka proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku podala 13. júla 2017 sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu uznesením z 25. júla 2017.

41. Uplatnenie právomoci sudcu okresného súdu vylučuje, aby v uvedenej veci rozhodoval ústavný súd, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 25. júla 2017

42. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesenie okresného súdu z 25. júla 2017 nadobudlo právoplatnosť 27. júla 2017.

43. S prihliadnutím na § 124 prvú vetu zákona o ústavnom súde (pozri bod 19 tohto uznesenia) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť 23. októbra 2019, teda v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu z 25. júla 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. júla 2017, zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

44. Na podklade uvedených zistení ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 25. júla 2017, odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

45. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predostiera argumentáciu o zachovaní lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k uzneseniam okresného súdu z 12. júla 2017 a 25. júla 2017, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že rozhodnutie vo veci zastavenia nemohlo nadobudnúť právoplatnosť pre procesne nesprávny postup krajského súdu, ktorý v uznesení sp. zn. 6 Co 279/2017 z 28. septembra 2017 odvolanie sťažovateľky smerujúce proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 vecne preskúmal. Sťažovateľka zdôrazňuje, že uznesenie okresného súdu z 12. júla 2017 ani nenadobudlo právoplatnosť, a preto nemohla podať ústavnú sťažnosť pred vydaním uznesenia krajského súdu z 29. júla 2019 (k tomu pozri argumentáciu uvedenú v bode 13 tohto uznesenia).

46. Ústavný súd sa nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľky o tom, že lehotu na podanie ústavnej sťažnosti je nevyhnutné považovať za zachovanú aj vo vzťahu k už citovaným uzneseniam okresného súdu. K tomuto záveru ústavný súd nad argumentáciu uvedenú v bodoch 36 až 41 týkajúcu sa nedostatku právomoci ústavného

súdu na preskúmanie uznesenia okresného súdu z 12. júla 2017 uvádza, že sťažovateľka bola v uznesení z 12. júla 2017 okresným súdom správne poučená o tom, že proti citovanému rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie, ale je prípustná sťažnosť, keďže ide o rozhodnutie vydané súdnym úradníkom.

47. Sťažovateľka sa čiastočne riadila správnym poučením okresného súdu, keď proti uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 podala sťažnosť. Podanie ďalšieho riadneho opravného prostriedku proti tomu istému uzneseniu okresného súdu z 12. júla 2017 v rozpore s v čase podania tohto opravného prostriedku platnou a účinnou zákonnou procesnou úpravou však nemožno považovať za účinný právny prostriedok ochrany sťažovateľkiných práv, ktorý je nevyhnutné vyčerpať v zmysle § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pred tým, ako sa sťažovateľka obráti s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd.

48. Riadiac sa správnym poučením obsiahnutým v uznesení okresného súdu z 12. júla 2017, sťažovateľka podala sťažnosť ako prostriedok procesnej obrany v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku a zároveň účinný právny prostriedok ochrany základných práv v zmysle § 132 zákona o ústavnom súde (k tomu pozri aj body 36 až 41 tohto uznesenia). Vzhľadom na skutočnosť, že relevantná právna úprava v súlade s neskôr judikovaným záverom obsiahnutým v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 190/2018 z 23. mája 2019 neumožňovala v sťažovateľkinej veci podať odvolanie, jeho podanie sťažovateľkou nemožno považovať na účely posúdenia zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd. Účinným právnym prostriedkom ochrany základných práv a slobôd totiž nemôže byť taký opravný prostriedok, ktorého využitie je v konkrétnej veci vylúčené priamo zákonnou právnou úpravou. Na danom závere nemení nič ani skutočnosť, že krajský súd v rozpore s platnou právnou úpravou odvolanie vyhodnotil ako prípustné. Nadobudnutiu právoplatnosti uznesenia okresného súdu z 12. júla 2017 v spojení s uznesením z 25. júla 2017 preto rozhodovanie krajského súdu o odvolaní nebránilo.

49. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka, riadiac sa správnym poučením okresného súdu, využila účinný opravný prostriedok a po rozhodnutí o ňom uznesení okresného súdu z 25. júla 2017 jej nič nebránilo v tom, aby sa ústavnou sťažnosťou v zákonom stanovenej lehote obrátila na ústavný súd a v ústavnej sťažnosti predostrela argumenty vecnej nesprávnosti aplikácie zákona o súdnych poplatkoch, ktoré by smerovali proti rozhodnutiam okresného súdu vo veci zastavenia konania.

50. Vychádzajúc zo všetkých už uvádzaných dôvodov, preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

51. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu